CATALUNYA SOCIAL

Any IV. Núm. 145 | 15 cèntims | 9 febrer 1924

PUBLICACIÓ SETMANAL | REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: BAIX ST. PERE, 1, 3 I 5-BARCELONA | APARTAT 278 TELÉFON 1114

BIBLIOTECA CENTRAL BARCELONA

WOODROW WILSON

El dia 3 de l'actual, i en la ciutat de Washington, entregà l'ànima a Déu l'ex-president de la República nordamericana Wilson.

La seva mort ha causat sensació en el món sencer. Un poc inconeguda la seva obra i un molt inadaptada a la realitat internacional, meresqué les censures dels seus mateixos conciutadans que en el Senat ianqui es negaren a ratificar el pacte del Tractat de Versalles, que estableix la Societat de les Nacions. Llavors, un xic desenganyat i molt desballestat de salut, degué abandonar la vida pública, i des de 1920 el Professor de Dret de Princeton restà al marge dels esdeveniments mundials en els quals havia, un dia, tingut el primer lloc.

Qui no recorda aquí la popularitat del President després de la guerra? Qui no reté en sa memòria aquells dies immediats a la terminació de la guerra en què Wilson venia a Europa en el cuirassat "George Washington", i es coronava de popularitat en les seves passejades per París i Roma? Qui no recorda aquelles famoses festes de la pau que en nostra terra sovintejaven i que, àdhuc en els poblets rurals de la muntanya de Catalunya, finien donant el nom d'En Wilson a un carrer del lloc?

No és En Wilson un doctrinari en el sentit d'exposar doctrina nova; la seva obra científica, no petita ni menyspreable i aquí prou coneguda per la traducció del seu llibre sobre l'Estat, és copiosa; però no li alçarà un monument en la història de la ciència jurídico-política. Tampoc és l'ex-president un visionari tal i com algun periòdic el retrata; la seva tasca política i moralitzadora de l'administració, i la seva direcció del partit democràtic dels Estats Units, no són obra d'un home que no trepitja ben fermament la realitat de la vida.

En Wilson és, abans que tot, un home de doctrina arrencat al seu laboratori de la Universitat de Princeton i un home generós que viu una política d'ideals una mica inconnexa amb la realitat d'avui. La seva obra de la Societat de les Nacions és encara un fruit verd i agre. No respongué, certament, als ideals del President; però, qui s'atrevirà a senyalar en ella, tal com està constituïda i funciona, la paternitat absoluta d'En Wilson? I qui negarà l'intent generòs que presidí la seva constitució?

És veritat que l'obra del pacifisme està encara lluny de la realitat internacional, per dissort. I en aquest sentit semblaran visionaris els que a ella es consagrin. Però, com negar la simpatia que en tot esperit equilibrat desperten els intents de les Conferències de La Haya, i el Museu Juan de Bloch ginebrí, i l'intent d'agermanar les nacions en una lliga o societat? No és veritat que al costat d'aquestes nobles i generoses gestes no ens arrosseguen per elevació espiritual els equilibris europeus dels Tractats d'Aquisgran, de la pau d'Utrech, del mateix Tractat de Versalles?

No es parli d'En Wilson lleugerament, no. Un home de la seva gran posició internacional, que el féu un moment amo del món, del seu prestigi polític, de la seva ciència; que posà tot això al servei de la pau, fins i tot comprometent la seva popularitat i posició política en el seu país, és i serà sempre una figura preeminent en l'història.

La generositat i no l'egoisme fou la seva norma. I ja en aquest sentit és l'illustre fill de Stauton, superior a tots els polítics àrbitres dels destins europeus. I no diguem res del profund sentit cristià que animà sempre a ell i a la seva obra...

Aquest número ha passat per la censura militar

Hi ha ambient?

La reforma dels municipis

És diu que està a punt d'ésser discutit pel Directori un projecte de reforma de l'administració comunal, i es parla com de cosa imminent de la promulgació d'un decret implantant aquesta tan radical i necessària reforma, per tothom esperada.

Nosaltres l'esperem també amb goig. Com no, si hem propugnat quasi bé a diari perquè aquesta reforma vingués, ja que la considerem de grandíssima importància per a Espanya? Fins en un dels nostres darrers números apuntàvem unes bases, uns punts de vista que nosaltres creiem de bona fe que podrien tenir-se en compte en implantar la reforma, i que, segons notícies, en bona part integren la mateixa.

Però aquesta satisfacció nostra es veu avui torbada per dos fets que no podem menys de consignar, precisament pel desig nostre que els fautors de la llei encertin, i no resulti que el projecte vingui balder o estret a la nostra realitat (tan variada dins Espanya) i sigui una norma més inútil dins el diccionari copiosíssim de la nostra Administració

El primer fet és la manca d'ambient que una llei de tanta importància i de tan caient popular hauria de tenir. És que el poble no sent veritablement la necessitat de la reforma? No, certament, no és això. És cosa desitjada per tothom. Però com que el poble està tan acostumat que per a tota obra d'Estat es prescindeixi d'ell, s'adorm tranquil·lament fins en allò que més l'interessa, fins que la realitat dels fets pels desencerts del Poder el desperta a la tristesa de la vida real. L'ambient en aquesta terra no manca, sobretot a Catalunya.

Cal, per tant, remoure'l aquest ambient. Cal que els polítics (que malgrat ésser tan maldats representen moltes vegades l'única vibració de l'opinió) es posin en contacte amb el poble, que aquest conegui bé el projecte, es donguin mitjans de popularitzar-lo i les corporacions populars (quan hi siguin) dictaminin. Si això no es fa, el projecte corre el perill de néixer mancat d'ambient de realitat, i tot i contenint coses molt bones, copiades d'experiències estrangeres, resultar aquí un fracàs.

El Municipi serà sempre feble davant l'Estat; una molècula així isolada esperarà sempre lògicament un Villalar, pot esperar-lo sempre. És precís, de tota necessitat, que si seriosament hem de parlar d'autonomia municipal aquesta vingui mantinguda sempre per una organització més poderosa que la del Municipi, per una organització regional forta i ben estructurada. La tasca de la revolució fou precisament l'atomització de les forces polítiico-socials dels pobles.

Per això és obra d'una gran infantilitat parlar d'autonomia municipal sense parlar a la vegada dels mitjans que han de mantenir aquesta autonomia.

Per tot el que havem dit, nosaltres, tot i desitjant l'obra de reforma de la vida municipal en el seu sentit de govern, la temem i la temem molt. Molt bé que els diaris en parlin; que el nostre estimat confrare *El Debate* s'entretingui a popularitzar les darreres reformes nord-americanes (populariíssimes ja a Catalunya, per la tasca de les Setmanes municipals); que arreu es parli del mateix; però, amb tot, el sentit popular està encara per venir en aquest concert, i sense ambient popular no hi ha reforma popular. Malfiem de les popularitzacions a posteriori en matèries de semblant complexitat!

La llum del sofriment

En el VIII aniversari de la mort del Dr. Torras i Bages

Hem de treure de la tribulació una utilitat espiritual.

De «La Ciència del Patir».
(Carta Pastoral última)

Al mig d'aquests comentaris que ens van suggerint d'una banda l'obra del P. Miquel d'Esplugues sobre les peticions del Parenostre, i d'altra el considerar els actuals esdeveniments a la claror dels raigs misteriosos de la Providència, s'escau el vuitè aniversari de la mort santa d'aquell Bisbe que se'n va anar al cel el dia 7 de febrer de 1916 deixant en la terra el cos seu amb la mà enlaire, dibuixant una benedicció eterna sobre el seu poble. Amb la mà aquella, el mateix dia, havia posat signatura trèmula, però clara i enèrgica a la seva lletra darrera , que era el seu Comiat a la clerecia i fidels de sa diòcesi, i d'aquesta diòcesi del doctor Torras i Bages en som feligresos tots els catalans i en serem mentre hi hagi qui parli damunt del món la nostra llengua. Aquesta lletra admirable, *"La Ciència del Patir"*, era el testament del patriarca, i vet'aquí que ara, vuit anys després de dictat, en podem penetrar un profundíssim sentit d'actualitat.

Pateixen els individus, pateixen les famílies, pateixen també les ciutats i els pobles i les pàtries. I aquesta dolor collectiva no és pas diferenta, en substància, de la dolor individual; té una mateixa intenció providencial, i admet els mateixos espirituals bàlsams i conhorts. Tot justament, té el document últim del gran bisbe la condició d'ésser inspirat d'una manera immediata per les tortures horribles produïdes pel flagell que era llavors en plenitud devastadora: la guerra europea. És evident, doncs, el sentit collectiu que dóna l'august autor a la ciència altíssima de fer brollar del sofriment humà la llum que l'ennobleix i que li dóna relació amb l'ordre providencial de les coses. Així, doncs, aquell qui en les greus circumstàncies presents senti destroçat el seu cor pels combats que estan patint moltes coses estimades, farà bé de llegir i meditar les últimes paraules que el Dr. Torras va dir al llindar de la porta que separa les contingències mudables d'aquest món i l'esfera immutable de l'eternitat.

"Hem de treure de la tribulació una utilitat espiritual", comença dient, i és aquest el tema reiterat de tota la carta. "Una mateixa llei regeix la Passió de Jesucrist i la passió nostra; una llei lluminosa que ensenya l'excellència del sofriment". "Hem de saber treure de la nostra desgràcia el bé convenient per a la nostra perfecció espiritual". "El curs del món no el poden endevinar els homes", segueix dient el gran providencialista, apòstol que fou entre nosaltres de fe en la Providència, i que ens recorda una vegada més que sols Déu, pare dels homes i dels pobles, sap els camins i els itineraris que cada home i cada poble ha de descriure per a atènyer el fi que a cada home i a cada poble i poblet està destinat sobre la terra. "El govern del món toca a Déu, però el govern personal de l'home li toca a ell mateix" sots la direcció de l'Església. "El patir ensenya, i qui no el conegués no coneixeria la vida en tota sa realitat, perquè el sofriment és part imprescindible d'ella". "El patir posa en evidència moltes coses, aclareix la vista de l'enteniment". "El sofriment ha fet més savis que no pas la filosofia". "Una situació dolorosa fa entrar en reflexió". "Tan la sabiduria gentílica com la cristiana han ensenyat la força educativa de la contrarietat, i la necessitat d'ella per a la formació perfecta de l'home".

Tan humà és això i tan cristià, que la noble lliçó moral del sofrir és revestida d'un mantell esplèndid. "La llei del contrast fa agradable la vida; i les majors delícies, tant en l'ordre natural com en el sobrenatural, es guanyen solament després del sofriment". "Els gemecs d'amor són l'expressió de la lluita interna, de l'ofegament de l'egoisme, la penosa resistència de l'obstacle". "La poesia i les altres belles arts s'han valgut sempre d'aquesta combinació de dolors i amors". "En els psalms abunda l'amor dolorós, els crits de sofriment, les exaltacions de l'ànima. Perquè són una eterna aspiració a la sublimació de la vida, que troba obstacles, però que no es rendeix, que brega amb la pròpia insuficiència; que no es dóna mai per vençuda, perquè sap l'home, a qui guia l'amor, que amb aquesta lluita el seu cor es purifica, s'eixampla i s'eleva".

"Heu's aquí perquè les grans calamitats que

afligeixen els homes, quan a nosaltres ens toca també sofrir-les, les hem de pendre com un instrument de perfecció espiritual, de purificació de vida, i amb fortalesa d'esperit. Però també hem de clamar al Pare celestial perquè tingui compassió de nosaltres". Vetaquí, doncs, l'objecte del dolor: la gran flama lluminosa del sofriment que ens aclareix la via: *perfecció espiritual, purificació de la vida, fortalesa d'esperit, i tributar a Déu l'homenatge de la petició i la pregària.*

Pot encara tancar una altra lliçó el sofrir, i és l'expiació. "Les calamitats que hem de suportar els homes són sovint càstigs de Déu pels nostres pecats, i així ho han reconegut els pobles de la terra, cristians i no cristians, quan en les greus tribulacions generals han practicat actes d'expiació i de pregària". Ah, si amb la llum de la nostra pena actual mirem a dins nostre, en reflexió madura d'examen de consciència, prou hi trobarem les iniquitats que d'un quant temps a aquesta banda anaven suplantant els principis eterns de Justícia social i de Caritat cristiana. Si ens recordem de l'Idol al qual hem adorat com a agent de justícia i de l'Idol que hem adorat com a agent de beneficència, tal volta veurem que la moral de la pistola i la moral de la ruleta són les que ens han precipitat als daltabaixos presents. Si per un retorn del pèndol polític ens trobéssim de sobte al llindar d'un funcionament normal de poble, té el nostre estat social salut per a una vida a ple aire? Què hem fet, en tot cas, per a la salut social del nostre poble?

"Ni presumpcions, ni desesperacions. L'equilibri de l'home, quan en les adversitats i en les prosperitats és sempre el mateix, manifesta el seu mèrit". "El cristià de virtuts sòlides es distingeix per una gran confiança en Déu". "Les grans accions, una vida plena de virtuts heroiques, sols poden existir fundada en ella". L'escut del nostre poble, ningú no pot privar que sigui el mateix del Bisbe Torras i Bages. Dues torres fermades amb rosaris, i al voltant la inscripció: "*Confido in Domino*".

Aquesta insuperable divisa ningú no ens la podrà pendre.

R. RUCABADO

Cicle de conferències de Joventut Social

Novena conferència : Dilluns dia 11 de febrer

El sufragi individual, el vot corporatiu i la representació proporcional

per

Joaquim Civera i Sormaní

Redactor en cap de «Catalunya Social»

A dos quarts de vuit, en la Sala de conferències d'«Acció Popular», Baix de Sant Pere, 1, 3 i 5.

L'enrunament econòmic

Clams d'angoixa

CATALUNYA SOCIAL no ha deixat mai de vista, malgrat la preocupin més els problemes morals, tots els que afecten la vida econòmica del nostre poble. D'aquestes planes estant venim parlant de la crisi industrial que patim i aquesta s'agreuja diàriament; i els nostres llegidors recordaran prou bé l'article editorial publicat el dia 15 de desembre últim, sots el títol de *La crisi industrial*, en el qual puntualitzàvem els seus trets característics en el ram importantíssim del cotó, especialment.

Ara és el "Foment del Treball Nacional", la cabdal institució econòmica del país, una de les més importants del món, sens dubte, la qual toca a sometent amb les campanes més vibrants per tal que tothom acudi a salvar les indústries en perill, la pròpia vida econòmica del país, ja que no són solament les indústries les que sofreixen els estralls de la política aranzelària que fa anys domina en els centres directius de Madrid, sinó els mateixos productes de l'Agricultura, en profit dels quals (segons els confeccionadors dels aranzels) es sacrificaren despietadament les indústries.

El F. T. N. qualifica de vergonyós el Tractat de França — ruïnós, demés, com els d'Anglaterra i d'Itàlia.

El F. T. N. diu que aquest Tractat fou "*arrencat per imposició*", i quan ho diu aquesta tan seriosa i prestigiosa entitat bé deu ésser cert.

Ara el F. T. N. demana que sigui denunciat el Tractat de França, que termina el 14 d'aquest mes, i ho demana amb clams d'angoixa, no solament pels perjudicis gravíssims que comporta, sinó per l'actitud "cada vegada més agressiva" de França.

La passivitat de patrons i obrers davant d'aqueixa crisi econòmica vital, seria verament suïcida.

[redacted] ..., — però que patrons i obrers callin i els estaments socials afectats i a punt d'enrunar-se per causa d'aquesta crisi, la suportin sense moure's, sense esforçar-se per a solucionar-la, sense tan sols protestar-ne, no ho comprenem.

Quan toquen a someten els homes directors, és llei d'honor acudir-hi.

I aquest problema afecta tothom perquè es tracta, no tan sols de l'esdevenidor del treball i de la riquesa, sinó de la vida de demà, del viure d'avui per a multituds de famílies de l'estament obrer. Són a mils, a la nostra terra, les que pateixen fam i viuen precàriament, llastimosament, de la caritat dels veïns, de les almoines dels bons cristians.

Nosaltres ja havem dit al Govern el que fa el cas en aqueixes tristes i paoroses circumstàncies.

A. Z.

La immoralitat a la fàbrica

V i darrer

Fins aquí hem assenyalat els efectes de la vida de fàbrica a la classe obrera, els vicis i tares que rebaixen la dignitat del treballador humil.

Algú creurà que tenim interès a presentar com única matèria corruptible l'estament obrer, car amb insistència hem repetit que la seva manca de cultura, la nulla educació de sa voluntat, la seva escassa força moral, l'adapten fàcilment a l'ambient pervertit que respira la fàbrica.

D'intent hem deixat per a aquest últim article parlar de la immoralitat dels elements directors, del vici que amaguen molta gent de responsabilitat, més repugnant i culpable perquè entra en joc, per a satisfer son caprici, l'autoritat que els dóna el càrrec tècnic que desempenyen.

Diem elements directors i no classes directores, car l'organització de la fàbrica requereix una escala d'aptituds, que en son desenrotllament es converteix en jerarquia tècnica, que comença en el càrrec que té a les seves ordres un senzill ajudant i en forma ascendent arriba al de la direcció o domini complet de la societat que es mou dins la fàbrica. I, com és lògic, la responsabilitat moral creix a mesura que l'autoritat material s'estén.

Tot càrrec tècnic, per insignificant que sigui, ja suposa un principi de cultura en l'ordre teòric, que s'aparta de la vulgaritat, que sobresurt i dóna una superioritat, imposa un respecte, demana una obediència per part dels inferiors, a l'ensems que, indirectament, crea una responsabilitat que deuria ésser efectiva en tots els aspectes en què actua la matèria home.

Però ja vàrem dir que el capitalisme no es preocupa de la formació moral de l'obrer. Procura fer tècnics, no homes íntegres; crear especialistes, no enfortir idees; encarrilar aptituds, no sentiments religiosos. Oblida l'home moral, que demà tindrà un lloc dins la marxa de la indústria.

I d'aquell oblit, d'aquell descuit, que es repeteix constantment, que té les aparències d'una llei econòmica en el treball modern, neix en part, és una de les causes inicials de la immoralitat de la fàbrica.

Perquè aquella escala d'individus, revestits d'autoritat, sèrie de gent apta que pels seus coneixements tècnics situen la indústria de la nostra terra al nivell de l'estrangera, si no disposen d'aquelles virtuts que demanàvem per a l'obrer humil, si no posseeixen aquell convenciment religiós que presentàrem com reducte per a guardar la dignitat, i no tenen consciència dels deures que el càrrec acompanyen, quan senten agitar-se llurs passions, resten incapaços per a frenar-les i cauen dominats per elles, són unes víctimes més, de qualitat, del monstre del vici.

Però el fet és més repugnant, més barbre, l'exemple més perniciós, perquè no és la intenció que sura en un peu d'igualtat, sinó que la dona cercada, l'obrera assetjada, resta indefensa, exposada, si resisteix, a represàlies i venjances, i, en últim cas, a ésser llençada al carrer, que per a moltes fóra portar la misèria a la llar.

I la dona que podrà imposar-se i defensar la seva puresa davant les pretensions d'un obrer d'igual categoria, difícilment podrà evitar les urpades d'un encarregat, del fill del patró, o del patró mateix (que de tot hi ha) quan

aquests l'han convertida en víctima de les seves impures cobejances.

Es d'ahir la tragèdia viscuda per molts obrers en algunes colònies industrials, presons immenses, on l'home perdia per complet els sentiments humans convertint-se en un tros de maquinària, on per igual es trepitjava l'honor de la donzella i de la mare; són d'ahir les anècdotes d'algunes figures de relleu del món industrial, ressuscitant abusos vergonyosos, records del temps del feudalisme.

Però és d'avui, molt d'avui, que sense murs reforçats que donguin la sensació de domini, ni l'aparatosa presentació d'autoritat amb què abans es rodejava l'amo, sense el caràcter de feresa del vell *cabo de vara* en els actuals encarregats, la dona, donzella o mare, casada o vídua, passa el calvari de veure's cobejada, perseguida, mig obligada per aquells que, tenint autoritat dins la fàbrica, els manquen sentiments cristians que els aquietin les passions i força de voluntat que deturi el desig.

I són d'avui, molt d'avui, les anècdotes de l'obrera i l'encarregat, de la xamosa nuadora i l'ajudant o el teòric, de la gentil cosidora de peces i el viatjant o el fill del patró, anècdotes doloroses, car cada una enclou un drama íntim i sagnant. Anècdotes que moltes passen les fites de l'incident per a convertir-se en la novella de la dona caiguda en l'abim de la prostitució.

* * *

A grans pinzellades hem presentat una de les plagues que flagella el nostre poble. La pintura del quadro de la immoralitat a la fàbrica, és pàllida encara davant la realitat. El mal té arrels fondes i està més estès del que molts es pensen. Sacerdots i moralistes tenen camp obert on portar iniciatives generoses d'utilitat social.

Mentrestant, no parlem massa alt de l'espiritualitat de Catalunya; els que viuen la intensa vida del treball de fàbriques i tallers, podrien contar-nos molts fets com els que acabem d'esmentar que posen de relleu el nostre materialisme abjecte.

R. MUNIESA ANDREU

LA PUJA DELS QUEVIURES

Remeis radicals

In extremis, extrema sunt tentanda, diu un aforisme llatí antiquíssim. En casos extrems, remeis extrems.

La nova puja dels queviures i altres encariments que es preveuen, obliguen a pensar en mides extraordinàries per abaratir la vida que, a aquest pas, es farà difícil i quasi impossible.

L'oli, les patates, el cafè...; cada dia una article o altre s'apuja. Ara els blaters demanen que s'alci la taxa del pa a fi que millori el preu del blat.

Els oliaires fan esforços de valent per tal que l'oli continuï alçant el seu valor.

Els vinataires també furguen amb el mateix fi.

No volem pas dir que no tenen raó de queixar-se i en voler el que demanen.

Però la veritat és que, si aquest moviment no para, vindran altra volta les commocions populars, les vagues, l'atur forçós, l'augment d'emigració, la ruïna de moltes coses...

L'encariment que més irrita és el dels llegums, que els pagesos han de vendre de la manera que poden, i, en canvi, a les ciutats es compren a pes d'or.

En aquest ram de queviures el que passa a Barcelona és escandalós. Destinà l'Ajuntament quantitats importants per a convertir el grandiós mercat del Born en mercat de fruites i llegums, a fi d'abaratir-les i facilitar la venda directa al públic, i els agavelladors es combinen les coses de tal manera que es fan seu el mercat i, en comptes de facilitar al públic la compra directa i barata, li priven de fer-la i, demés, converteixen el mercat del Born en centre i magatzem d'un monopoli que s'ha fet amo del consum aquest de la nostra plaça.

Per què l'Ajuntament no fixa unes hores de venda destinada al públic abans que els especuladors acaparin tots els carros que porten fruites i llegums a Barcelona?

E.

Els bons amics de CATALUNYA SOCIAL divulguen i propaguen el nostre setmanari i busquen subscriptors

Un problema cabdal i una solució simplista: el text únic

II

Es prou conegut de l'opinió escolar de Barcelona el cas d'un catedràtic d'Institut que té un text de criteri clarament oposat a la moral catòlica. Malgrat aquesta pugna manifesta en la ideologia general i sumament perniciosa en els detalls, aquest senyor, posant-se de cara al mercat i d'esquena a la integritat de les seves conviccions positivistes, en algun incís s'atreveix a dir que la seva doctrina no va contra les veritats de l'Església, i s'ha molestat perquè algun collegi particular ha cregut que no podien donar-se tals llibres als nois aspirants a ésser batxillers.

Aquest cas del professor que deu mixtificar la seva doctrina, i dels alumnes que, malgrat l'arrelament de la tendència creguda pel professor, deuen rebutjar-la si no volen exposar-se a deixar entebiar les conviccions dels seus pares, és un de tants arguments contra el monopoli de l'ensenyament que l'Estat usufructua.

Valdria molt més que els pares catòlics poguessin pagar professors catòlics disposats a ensenyar segons criteri ortodoxe, i que els catedràtics positivistes fossin pagats només que pels pares que no tinguin inconvenient que llurs fills vagin a rebre, amb tota l'amplitud i sense cap mixtificació, la doctrina positivista, determinista, fatalista, basardosa, freda com un cor sense esperança.

Aquesta immoralitat de l'expositor que dissimula una part de les seves conviccions, volem creure honradamente sentides, i del deixeble escandalitzat contra la voluntat del seu pare, augmentarà encara extraordinàriament amb el llibre únic.

Algun diari, malgrat combatre el text únic, admet el programa únic. Nosaltres, amb el sistema actual d'exàmens, ni aquesta solució podem acceptar. El dia que regís l'examen d'Estat, podria admetre's un sol qüestionari ample, flexible, a propòsit per respondre-hi des de molts punts de vista. Però ara, un programa únic detallat i casuístic imposaria un text també únic.

Dèiem en l'article anterior que un sol llibre oficial per tot Espanya destorbava la llibertat d'investigar. Adhuc en les disciplines elementals del batxillerat, són molts els catedràtics que investiguen, almenys metodològicament. Homes intelligents i observadors, al final d'una llarga carrera d'ensenyaments, atinen en una pila de variants expositives que fan més fecund i útil el ruixim de les explicacions caigudes damunt les intelligències dels deixebles.

Totes les dificultats que s'oposen a la unificació de les teories objectivament diferentes, segons dèiem l'altre dia, poden repetir-se tenint en compte el variat criteri pedagògic del mestre. Si una mateixa assignatura, tal com està avui la ciència, pot sentir-se teòricament de molt diferenta manera, també cada criteri didàctic, sincerament professat, pot exposar-la diversament.

Els que defensen el text únic perquè creuen que així es rebaixaran els preus excessius dels llibres, deuen compendre que en el país de feta la llei feta la trampa, de no haver-hi un ministre d'Instrucció molt enèrgic, cosa que no és de suposar, el llibre únic i el preu del llibre únic irà complementat pel preu d'uns *apuntes* no obligatoris, oficialment, però que tots els nois que sentin interès per un bon final de maig o juny compraran.

Raons pedagògiques, investigatives i científiques criden contra el llibre únic. Els escolars, per la veu de la Confederació d'estudiants catòlics, també han manifestat llur parer contrari a un sol text. La premsa, el mateix. Els catedràtics, fins per egoisme, es manifestaran contraris al projecte de text únic, que suposem que el Govern retirarà de la cartera.

JOAN D'HOSTOLES

Llegiu CATALUNYA SOCIAL i interesseu-vos que la llegeixin els vostres coneguts: d'aquesta manera fareu obra de cultura i donareu més impuls a la nostra Revista

El flagell de la blasfèmia

II

L'infant que parla malament arriba a vell i no ha pogut purificar els seus llavis. Com us atreviu, doncs, pares de família, a parlar malament davant els vostres fills, si sabeu que les coses que s'aprenen en els primers anys de la vida no s'obliden mai més? Els infants són purs, no per naturalesa, sinó perquè encara no coneixen el bé ni el mal. Si a un infant li esquinceu el vel de la innocència que embolcalla el seu esperit i li mostreu les impureses de la vida, aconseguireu corrompre el seu cor. Cal, doncs, que els infants sojornin en el món de la innocència, en aquell món on el pecat no és conegut, les coses són belles perquè les il·lumina la llum de la puresa.

Si dieu coses lletges, coses impures, davant d'un infant, li lleveu la innocència, car li feu conèixer coses que ignorava. Segurament la mare, en ficar-lo al llit, li haurà parlat de l'àngel de la guarda, que té les ales blanques com la neu de les congestes i li haurà fet dir enternidores oracions. Aquell infant dorm tranquil·lament perquè sap que els àngels el vetllen i el guarden de tota mala cosa. I vosaltres, pares renegaires, desfeu aquest encís i mostreu als infants les impureses de la vida.

Creieu que la vostra esposa, resignada, obedient, no sent en el cor una punyida molt fonda cada vegada que dels vostres llavis brolla escumejant una horrible blasfèmia! La dona admira l'home intel·ligent. S'equivoquen els que creuen que amb diners es pot aconseguir tot. Una dona s'unirà amb un home ric que no estima per egoisme, per ambició, però no per amor. Si l'home ric que ha comprat una dona, conegués els secrets íntims del seu cor, no creuria que amb diners pot comprar-se la felicitat. Voleu, doncs, que la vostra esposa us admiri i us estimi, parlant grollerament! Si voleu que us estimi no mostreu les llagues purulentes del vostre esperit. Si sou el cap de casa, si Déu us ha fet la mercè de donar-vos fills i filles que perpetuaran el vostre nom través del temps; si teniu una esposa bona i honesta que omple de claror la vostra llar i us mira amb els ulls clars, no volgueu profanar aquesta pau i aquests amors purissims dient renecs i flestomies! Feliços aquells que tenen una llar i saben guiar l'esposa i els fills amb la llum del seu esperit!

La societat, malgrat les seves impureses, blasma els homes renegaires i blasfems. Un home que parla malament és mal conceptuat. Quina confiança inspirarà un home que dirigeixi un negoci o bé exerceixi una carrera, que contínuament tingui la blasfèmia a flor de llavi?

Els renecs també produeixen mal efecte, car revelen una manca d'espiritualitat i una incultura. Són molts els que diuen que calen certes interjeccions per a fer més enèrgica la llengua. No ho creieu. No hi ha cap necessitat de parlar malament. No hem d'imposar-nos usant interjeccions grolleres, sinó emprant arguments sòlids i contundents, que demostrin que tenim raó. Els que saben defensar-se no tenen necessitat d'emprar paraules grolleres, car sempre havem vist que aquells que criden i gesticulen iradament són els que no tenen raó. Un renec, una blasfèmia, no significa altra cosa que impotència i pobresa d'expressió.

Quines són les causes que motiven la blasfèmia? Per què els homes reneguen i parlen malament?

S'ha dit que si la nostra llengua no fos bandejada de l'escola els catalans parlaríem més correctament. Certament, que si el nostre verb fos honorat a les escoles públiques, la gent parlaria millor. Però amb això no n'hi ha prou. Reconec l'eficàcia de l'ensenyament en la llengua nadiua, però no he cregut mai que no hi haurien blasfems ni renegaires a Catalunya, si la llengua catalana fos ensenyada a les escoles. Aconseguiríem, certament, depurar el nostre idioma i divulgar-lo considerablement, però el renec i la blasfèmia existirien. I us diré el perquè. No ha tingut Castella el privilegi d'usar la seva pròpia a les escoles? Es que s'ha vist mai truncada la seva tradició? No, i, no obstant, no em negareu que en els pobles de Castella s'hi renega molt. Podríem esmentar el nom de molts polítics i intel·lectuals castellans que en la intimitat parlen com la gent vulgar. El castellà ben escrit, diu En Salcedo, no és parlat per ningú.

Toscana, com ja sabeu, fou el bressol de la llengua italiana i ha tingut grans homes que l'han conreada i, segons afirma el frare caputxí Georgio da Rianco, és la regió d'Itàlia on la flestomia i el renec són més estesos.

Xenius ha dit damunt les planes de "La Veu de Catalunya": La majoria dels francesos, quan es passen el francès per la boca, arriben a fer angúnia. Un hom diria que el preciós instrument ha de malmetre's a l'ésser manejat per barbres així. Voleu una llengua més pastada, més feta, que la llengua francesa?

Com veieu, doncs, és un mal que està estès per tota la terra. A Itàlia es renega i es blasfema d'una manera horrible. El mal, doncs, ha de tenir un origen comú. El Dr. Torras i Bages, el Bisbe per antonomàsia, explica les causes i dóna el remei. Diu així: "El temor de Déu és principi de sabiduria, i sense temor de Déu no hi ha sabiduria que hi valgui. Sense temor de Déu és impossible que els homes sàpiguen guardar en el món interior del seu cor aquella disciplina i ordre que han de tenir les passions humanes en la vida cristiana. Per a ordenar la llengua, per a evitar les repugnants esputacions de la boca, que són les blasfèmies i paraules deshonestes, és necessari que el cor sia sà, que els homes tinguin les passions ordenades, que hagi adquirit domini sobre els seus actes i paraules; i per això és necessària una regla d'esperit, una llei que mantingui l'ordre interior de l'home, i que com a tal llei, en si mateixa contingui l'amenaça del càstig en cas de desobediència i de trencament de la llei."

Veieu quines són les causes? Es necessari que el cor sia sà, diu el nostre Doctor Torras i Bages. El mal no és extern sinó intern. No és una enfermetat epidèrmica, sinó interna. Si volem extirpar la blasfèmia perseguint els blasfems, perdrem el temps i agreujarem més el mal. Els mals interns no es guareixen a cops d'espasa. No fem com aquell pobre boig que, havent-se calat foc a la casa on habitava, pujà al terrat i amb un ventall va entretenir-se a esvair el fum.

Si sabeu que una casa va a esfondrar-se, evitareu que s'enruni pintant la façana? Certament que no. Si voleu apuntalar-la, cal que treieu les bigues corcades i tapeu les esquerdes.

Si volem que la paraula brolli pura dels nostres llavis, cal purificar el nostre cor i asserenar el nostre esperit. Si a dintre no hi porteu una mica de claror, com voleu parlar bé? Si teniu molts coneixemnts i el vostre és mort, la paraula no brollarà pura!

Poseu les mans damunt la blancor del teclat d'un piano que si aquest està desballestat, per gran que sigui el vostre art, no aconseguireu arrencar sonoritats agradables.

Patim una crisi d'espiritualitat. Em direu que en totes les èpoques els homes han parlat malament. Es cert. Moisès castigava la blasfèmia amb la pena de mort. Però després de la revolució francesa el mal s'ha fet més agut. Han estat combatus els principis immutables del cristianisme i ara la humanitat és una nau sense brúixola ni governall que solca els mars de la vida.

Cal espiritualitzar el poble, car del contrari no aconseguirem depurar el llenguatge. Un home espiritual parla correctament, baldament sigui poc culte.

La incorrecció de la llengua parlada, pervé de moltes causes. Si us atureu davant d'un quiosc de diari veureu que gairebé totes les publicacions que s'hi exhibeixen són o bé frívoles o bé declardament immorals. Si examineu els llibres exposats en les llibreries, veureu que són exhibides amb preferència les novelles eròtiques i les obres que tendeixen a exacerbar les passions humanes. El llibre pur, el llibre la lectura del qual produeix un goig estètic i espiritual, gairebé no es ven. Un novellista obtindrà fàcilment un èxit de llibreria escrivint una obra d'intrigues amoroses d'un sentimentalisme morbós i en canvi un poeta exquisit, pur, espiritual, no aconseguirà vendre ni un sol exemplar.

El matex succeeix amb els espectacles. Abans la gent esguardava amb menyspreu aquells que freqüentaven els music-halls, avui en algunes sales de cinema hi treballen les mateixes artistes que s'exhibeixen en aquells centres de corrupció.

Els espectacles immorals són els que obtenen un èxit més falaguer. Les coblejadores són aplaudides, àdhuc per mans enguantades. Les cançons infectes que canten, escrites en un llenguatge de bordell, són aviat popularitzades i floreixen en els llavis de la gent distingida i de la gent inculta.

Avui, dels nostres salons, són bandejades les cançons exquisides dels grans mestres clàssics, i en canvi són rebuts amb entusiasme els couplets més abjectes. Els lieder *de Schubert i de Beethoven no diuen res a la nostra gent. No triomfa sinó la cançó lloroda i picaresca, harmonitzada pobrement. Es la melodia fàcil la que s'imposa.*

El teatre agonitza i la pellícula triomfa. L'art mímic ha mort la paraula. Les ombres han vençut la llum. En la pellícula les coses es veuen cruament i la fantasia pot estendre

lliurement les ales. La dona adúltera, el lladre de camins, l'home impur que es befa de la virtut i profana la puresa de les verges, esdevenen, projectats damunt de la pantalla, personatges simpàtics.

Es endebades que intenteu guarir un malalt fent-li ingerir substàncies tòxiques.

Mentre ens plagui submergir-nos en les aigües impures de la sensualitat i de la impuresa, no espereu que la paraula brolli pura i harmoniosa dels nostres llavis.

J. CIVERA I SORMANÍ

(Continuarà.)

Un pam de terra per a la Mare de Déu del Carme

I doncs, que no té casa la Mare de Déu del Carme?

Sí; ja ho sap tota la parròquia, i tot Barcelona ho sap, que la Verge Carmelitana té una casa gran i esvelta,un palau que, si no és ric, no és indecorós de la seva augusta i sobirana majestat.

Però, la casa de Maria, el temple benamat del barri humil, és un temple encongit, encaixonat dins l'estretor d'uns murs que el desaparencen i no li permeten la franca entrada per la banda del Padró, que és el seu accés tan natural...

Un espai lliure, una plaça com més gran millor, que s'hauria de dir la Plaça del Carme, que bé entonaria davant el temple de siluetes discretes, que ara devenen inapreciables, com qui diu ofegadès! I si al costat de la Plaça s'aixecava un casal d'acció social catòlica, que tingués cura de transmetre a tots els indrets de la parròquia el sanitós ambient que a dintre es respira, llavors aquell lloc, aquell indret barceloní, ja tindria un caient ben definit i urbà, i el sol del progrés moral, que tant ha de furgar per introduir-se en aquells carrerons estrets i atapaïts, hi brillaria esplèndid.

Ara el solar que limita la façana davantera es posa a la venda, i qui el comprarà? Déu ens guard d'un mal veí, deu pensar la Mare de Déu del Carme, perquè això tothom ho pensa, i un temple perilla molt de tocar el resultat de mals veïns, que amb una bufada enderrocarien l'obra per ell bastida amb penúria i paciència que no té preu. I sia qui vulgui el nou propietari, la Plaça del Carme i la Casa Social no hi seran, i el temple que ara amb treballs ensenya el front, devindrà més oprimit i ofegat que mai.

Tantes ànimes que hi ha a la parròquia i no podria comprar cada una només un pam de terra, i la Mare de Déu tindria ja allò que demana? No, amb mig pamet només que adquiris cada parroquià, s'hauria realitzat el miracle.

Però la gent del barri és pobreta, i són a parells i a dotzenes les famílies que es veurien mancades del sopluig més indispensable, si no fos per altres famílies que els parteixen i reparteixen el curt espai d'una habitació humida, fosca, malsana...

Pobra gent del Carme! No podran oferir, malgrat el més bon desig, un pamet de terra a la Mare de Déu. I en passen pena, perquè la Verge ho demana; perquè vol per ella i per ells el solar adjunt, aquella Verge de l'hàbit bru i del mantell blanc i de l'Infant rioler, que brega per desfer-se un moment dels seus braços, i posar-se als dels seus devots que li tiren petons i dolces pregàries.

Barris carmelitans: feu un esforç. Qui pugui comprar un pam, que el compri, i qui no pugui un pam ni mig, que faci una oració ben fervorosa, i la Mare de Déu del Carme, que té tants camins, i sap el diner on és, tocarà el cor de persones generoses, de ciutadans opulents, que compraran un pamet de terra per compte dels que voldrien i no poden i tenen necessitat de l'ombra benefactora del temple del Carme.

Com devindria complet el centre d'acció religiosa i social que ara batega només a mitges! Arribarà a florir i a granar aquesta bella obra, que és una inspiració de la divinal patrona del barri humil?

Ànimes bones, que teniu la mà avesada a l'almoina i sospireu per un pamet de lloc al cel, voleu fer la gràcia d'un pamet de terra per a la Mare de Déu del Carme?

FORTIÀ SOLÀ

Beneficiat del Carme

L'obra de les missions

No hem únicament de procurar la nostra salvació, sinó també la d'aquells que no estimen a Déu perquè no el coneixen. Si els catòlics comprenguessin l'eficàcia i la trascendència, en l'ordre espiritual, que tenen les missions, no ens negaríem a donar una petita almoina destinada a l'obra magnífica i heroica que realitzen els sacerdots missioners.

Cal ajudar les missions. És una vergonya que els missioners francesos rebin més socors que no pas els nostres. I es que els francesos, malgrat el sectarisme de la majoria dels homes que avui els governen, reconeixen l'obra civilitzadora que realitzen les missions.

Hi ha encara molts milions d'homes que no han rebut les aigües regeneradores del baptisme. Si els bons catòlics donguessin una petita almoina, no sofririen tantes penalitats els missioners heroics que van a predicar l'Evangeli en aquelles terres, on encara tenen un gran predomini els costums barbres i salvatges dels temps primitius. Encara el canibalisme brutal sacrifica vides humanes. Si els nostres missioners van a aquelles terres inhospitalàries a fer-hi conèixer la veritat i a portar-hi la civilització, no és just que nosaltres fem un petit sacrifici per a correspondre a tanta generositat?

Una petita almoina que donéssim cada mes, quant bé podria fer! Si esmercem tants diners en coses supèrflues, no podrem destinar una petita quantitat per a contribuir a la redempció de tantes ànimes que no han vist encara brillar la llum de la veritat?

Siguem generosos i catòlics. Els diners esmerçats en obres bones, no són pas diners perduts.

Reproduïm una petita narració de "Catalunya missionera", per tal que els nostres lectors vegin en quin estat d'incultura es troben encara algunes tribus, i el bé immens que fan els missioners catòlics. Aquesta narració es refereix a una tribu de Nova Pomerània (Oceania).

"El Vicari Apostòlic de Rabaul, estava un dia tranquilament esmorzant en companyia del germà missioner Carles, i del seu escolanet "To Mateo", petit salvatge, de lo més viu i espavilat.

—"To Mateo" — pregunta el venerable Prelat al seu escolà — has menjat gaires vegades carn humana?

—No, tres vegades solament.

—Quan fou l'última vegada?

—Ahir.

Al sentir aquesta resposta — conta el Vicari Apostòlic — vaig quedar de pedra, però no vaig manifestar la més petita emoció, desitjós de conèixer tots els detalls d'aquesta interessant revelació.

—Ahir? Però, qui te la va donar?

—"To Lagagar" (és el nom d'un cacic de Massava, que és el vilatge on viu l'escolà).

—No pot ser. "To Lagagar" és fora de casa seva, puix fa ja algunes setmanes se'n va anar en la seva barqueta a la tribu de Kanai.

—El que he dit és veritat. "To Lagagar" va tornar ahir tarda de Kanai, portant dins la barca dos "viruas". (Amb aquesta paraula designen els cossos dels homes que han mort assassinats).

Ignorava jo la tornada d'En "To Lagagar", però el germà missioner em digué que era certa.

—De quina part del cos has menjat?

—De la cama.

—T'agrada la carn de "virua"?

—No hi ha cosa millor.

—Qui eren aquests dos "viruas"?

—Eren dos Bainings (una tribu del país). Havien baixat a la platja, i quan més descuidats estaven, "To Lagagar" els va matar a cops de llança.

—Quins homes de Massava el varen acompanyar en el seu viatge?

El nen me'ls anomenà tots. Sortosament no hi havia cap cristià entre ells.

—Us han quedat encara restes de "virua"?

—Sí, ens els menjarem avui.

Vaig fer cridar un altre nen, que és del mateix vilatge, situat a uns tres quilòmetres de ma residència, i em confirmà tot el que "To Mateo" m'havia contat, afegint que ell no n'havia menjat, perquè sabia molt bé que el missioner ho havia prohibit.

Ja sou subscriptors de CATALUNYA SOCIAL?

El que passa

ESPANYA ENDINS

Ha de confessar-se que la publicació del R. D. sobre el nou règim ferroviari ha causat sorpresa, no pas satisfactòria. Més que una solució és un nou endegament per trobar-la. De totes maneres, és lloable que es captingui el Govern d'aquest afer. Per de prompte les Companyies veuran minvats en proporció creixent els auxilis que ara gaudeixen i s'imposarà la solució.

Quelcom semblant tenim por que passi amb el sospirat R. D. sobre Règim local. L'obcecació del separatisme plana damunt certs sectors madrilenys i, de segur, és aquesta la causa dels ajornaments d'aquest R. D. Demés, els separatistes de Madrid, capitanejats pel diari de les beceroles, remouen cels i terra a fi que "el monstruo del separatismo" no pugui alçar el cap en cap regió.

Volen anullar tot el sentit tradicional, tota la realitat vital de la interna constitució d'Espanya, en el règim que es va a implantar per Real Decret.

Si aconsegueixen imposar el seu criteri, pobra Espanya!

Els elements que es diuen avençats (i són, en veritat, una colla de retardataris gairebé petrificats en una ideologia pobríssima i estulta), treballen perquè no es resolgui el problema de l'Ensenyament oficial. Al cap d'aquest moviment figuren alguns "doctes catedràtics" que els va molt bé amb els exàmens en què són jutjes i parts, i amb els llibres de text, cars i dolents, que imposen a llurs dissortats alumnes. Si el Govern se'ls escolta...

La qüestió de Tànger ja no és qüestió: està resolta. Espanya ha obtingut alguna petita millora en les sabudes estipulacions, però no la justícia a què tenia dret. O, la bona amistat de França i d'Anglaterra!

Ara mateix, la nostra producció alça clams de mort en veure en perill la seva vida gràcies, cabalment, als Tractats de Comerç imposats per ambdues nacions amigues.

La pesseta va baixant mentre els queviures pugen.

Puja també el nombre de braços parats cada dia, cada dia...

Nosaltres hem de confiar que el Govern ho sap tot això i se'n preocupa.

Uns dels R. D. que aquests dies ha cridat més l'atenció, essent generalment aplaudit, és el referent a les immunitats parlamentàries, que han deixat d'existir. Ara és l'hora de les venjances innobles per als esperits rancuniosos. Quanta misèria, Déu meu!

La sagnia del Marroc es creu que ara es tancarà perquè França ja està satisfeta. Sempre hem cregut que quan França vulgui s'acabarà allà la guerra. Avui fos i demà festa!

En molts indrets d'Espanya els periodistes catòlics han celebrat fraternalment la festa del seu patró Sant Francesc de Sales. Amb tal motiu s'ha fet una mena d'ostentació de forces i s'han pogut conèixer i comptar-se mútuament. El resultat és que formen legió, i no petita, per cert. Avant!

ESPANYA ENFORA

El món encara resta sorprès per la pujada dels treballistes anglesos al poder, però Anglaterra segueix el seu camí com si tal cosa. Aquells socialistes continentals que es creien que és pecat mortal l'actuar amb corones reials, estan escandalitzats del correctíssim monarquisme dels seus companys del Tàmesi. Si n'hi ha encara de socialistes babaus!

Mac Donald es porta com tot un ver estadista. Ha escrit una efusiva carta a Poincaré per veure si aquest es posa en raó, ara que totes les coses que passen i totes les raons d'Estat, el forcen a canviar de política i atendre les realitats vivents en els afers de la postguerra. Mes la resposta del dictador francès, molt efusiva també, no dóna pas peu a l'esperança... Caldrà fer-lo caure del poder. Les darreres sessions de la Cambra baixa, on han estat discutides apassionadament les reformes fiscals que les Agències franceses donaven com admeses *in totum*, palesen bé la situació precària de l'eminent patrici.

Com que les Comissions internacionals que estudien la situació econòmica d'Alemanya porten la feina armònicament avançada en el que es refereix al pagament de les famoses reparacions, vetaquí que s'ha fet imprescindible de fixar-les acuradament perquè es tracta de sumes fabuloses.

Ha de fer-se constar, en elogi del Govern francès, que ha estat ell qui ha començat l'examen dels comptes presentats i pagats per la Hisenda francesa amb més patriotisme que prudència. Perquè és el cas que de bones a primeres s'han trobat tals abusos en les indemnitzacions ateses, que ja es parla d'un nou Panamà immensament més gros que aquell tan celebèrrim d'últims del passat segle. Però allí,

almenys, en aquests casos, es fa justícia, com s'està fent en la fallida del Banc conegut.

L'Església francesa està donant un espectacle magnífic amb motiu de la Carta del Papa de què parlàrem en l'anterior crònica. Tot l'Episcopat, com un sol home, ha rebut, de genolls, l'històric document sobre les Associacions diocesanes. Els Bisbes, que semblaven més indiferents a aquest projectat arranjament, han estat els primers a seguir les direccions pontifícies i posar-les en pràctica. Qui podrà ara parlar de gallicanisme, ni tan sols de posicions equívoques, en la gloriosa Església de França?

Mussolini ha convocat eleccions polítiques amb un gest de molta gosadia. El Partit Popular és l'únic que seriosament ha reivindicat la seva personalitat i la seva independència. També és un gest mascle. El document en què s'adreça als seus i a la nació és ben digne de llegir-se.

A conseqüència de l'actitud d'Anglaterra davant els empréstits que ha fet França als seus amics orientals, armant-los per una altra guerra, Rumania ha decidit no admetre l'empréstit de cent milions que li oferí Poincaré. Es una bona lliçó.

J.

D'ací i d'allà

En tots els parlaments que fan els homes de representació notareu que els catalans els classifiquen en *buenos y malos*.

Ells naturalment es col·loquen en el cantó dels bons. Trobem que fan molt ben fet.

Nosaltres també ens hi posem.

* * *

El senyor Sala ha dit als periodistes que fan informació a la Mancomunitat, que no trobarà cap dificultat en els ministeris per a resoldre els assumptes que hi ha pendents.

Ho comprenem perfectament.

* * *

Un diari de Barcelona, aprofitant, potser, l'avinentesa que el Directori hagi inutilitzat els suplicatoris demanats contra Senadors i Diputats i puguin aquests ésser processats (per tant, amb la cristiana i piadosa intenció que és de suposar) insereix un seriós document, on s'acusa de delictes greus a uns ex-ministres.

I el lector, de bona fe, comença llegint allò, i no sap si riure pel contingut del document o plorar per la ximplesa del diari. Però, com en les comèdies clàssiques, tot acaba bé; a l'últim, en arribar al final de l'allegat, hom es convenç que allò és una broma d'Innocents.

Nosaltres, si goséssim, felicitaríem el diari esmentat, per aquest nou i enginyós model d'informació i d'entreteniment dels seus soferts llegidors.

* * *

Hi ha qui confon llastimosament el Sometent català, amb la milícia feixista italiana.

I per cert que s'assemblen com un ou i una castanya.

Se'ns diria atrevits i gosats si afirmàvem que son institucions radicalment diferents, estrictament social i no polític el Sometent i estrictament política l'organització de les camises negres?

Però aquí només miren molts (la major part) les coses des de fora. I per això creuen que el canviar de color ho és tot.

I s'obliden de l'esperit...

* * *

Els veïns de les Rambles, com era d'esperar, han protestat que es converteixi la via més popular de Barcelona en boulevard.

La Cambra mercantil també ha protestat.

No hi ha haurà segurament ni un sol català que aprovi el projecte.

Tenim la seguretat que l'Ajuntament tampoc l'aprovarà.

No es pot anar contra la tradició.

Aquest número ha sigut passat per la censura militar

Noticiari

ESPANYA

—Durant la darrera setmana, la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, ha rebut per imposicions, la quantitat de 4. 172. 577 pessetes, i ha pagat per reintegres d'estalvi, termes mensuals de pensió i capitals diferits reservats, 3.083.218 pessetes, resultant, per tant, una diferència a favor de les imposicions de 1.089.359 pessetes, havent obert 823 llibretes noves.

—A la "Unió Professional de Dependents i Empleats de Comerç", donà una conferència, el senyor Frederic Giménez Ruiz, president de la "Lliga Participacionista Espanyola", sobre l'interessant tema: "Solucions al problema Social. La participació en els beneficis".

Examina les solucions que donen el socialisme, el collectivisme i el comunisme, per a deduir que totes són un absurd. Estudia els principis de l'Economia Política que han de regir la distribució de la riquesa, lamentant que, mentre el capital i la direcció reben la part de beneficis produïts, el treball, en canvi, és exclòs del repartiment, malgrat ésser element tan vital i important com els anteriors.

Continua l'orador, dient que és precís combatre aquest concepte despectiu del treball, i preconitza la cessió d'una part dels beneficis anyals, obtinguts per les empreses per a repartir entre els obrers. Aquesta participació, tindria la virtut d'estimular a la millora de la qualitat del treball, dintre de la màxima producció, i la majoria dels conflictes desapareixerien.

Acaba exposant els ideals de la Lliga Participacionista Universal".

—Diumenge s'inaugurà el Servei d'Orientació Professional de Sabadell, primera institució fillola de l'Institut d'Orientació Professional, i entitats patronals, obreres i docents. Assistiren a l'acte, ultra les autoritats de l'esmentada ciutat, representacions de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, del Consell Tècnic i el personal de l'Institut.

Durant l'any 1923 el Sindicat Agrícola de Vich ha registrat vendes als seus socis per la quantitat de més de mig milió de pessetes, essent el nombre de socis, actualment, de 400. El Sindicat, i molt particularment la Junta Directiva, mereix corals felicitacions per la brillant actuació. Els agricultors comarcans tots haurien de prestar-hi llur ajuda amb la qual encara podrien obtenir-se majors beneficis.

—El president del Sindicat Catòlic Ferroviari, en un gran míting obrer que ha tingut lloc a Irún, ha manifestat la sorpresa produïda en el gran Sindicat, presidit pel benemèrit líder dels ferroviaris catòlics, senyor Ruiz, en veure la preterició de què fou víctima aquesta entitat en promulgar-se el R. D. sobre la personalitat jurídica de les entitats obreres a fi i efecte de poder elegir vocals per a la constitució de Tribunals del Treball.

—L'Assemblea Catòlica-Agrària, d'Astorga, fou presidida pel zelós Prelat d'aquella diòcesi, qui dirigí un fervorós discurs als assembleistes felicitant-los pels avenços de la poderosa entitat i orientant-los per a prosseguir amb profit la seva tasca sindical cristiana.

—La Confederació Catòlica Femenina d'Estudiants ha establert un curs de lliçons que criden l'atenció a Madrid.

—Diverses entitats obreres, afillades al Sindicat Unic, es proposen suprimir els delegats de tallers substituint-los per consells tècnics amb tota classe de drets d'inspecció i control dintre les fàbriques.

ESTRANGER

S'ha reunit, a París, el Consell Federal de la Joventut Catòlica Francesa assistint-hi uns cinc cents Delegats. El temari pot dir-se que es reduïa a aquest enunciat: la formació de caps. La discussió fou tan lluminosa com interessant.

—A Anglaterra ha fracassat la vaga ferroviària i no ha pogut plantejar-se la dels dokers.

—Crida l'atenció l'augment que ha tingut aquests anys la criminalitat als Estats Units. El promedi de crims ha passat de 5'1 a 9'3 per cent.

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLÁNTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Havana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Havana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijon i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; emprenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New York, Havana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Havana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Havana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curaçao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canàries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Poo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Poo el 2, fent les escales de Canàries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals la Companyia dóna allotjament **molt còmode i tracte esmerat**, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

Llegiu i propagueu

Catalunya Social

Es el periòdic de més circulació de Catalunya

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Un any . . . . . 8 pessetes
Semestre . . . . . 4 »

Surt els dissabtes

IMPREMTA
EDITORIAL
I COMERCIAL

ATENES A. G.

BARCELONA

Provença, 157 Telèf. 216 G.

3014(05)(46.71) Cat

PER A ENRIQUIR

la sang, augmentar la gana i fortificar el sistema nerviós, és un medicament sense rival l'aixarop

Hipofosfitos Salud

També es recepta a les criatures delicades i malaltisses. Favoreix en ells el desenrotllament del sistema ossi. Totjust començat a pendre'l, la rosada color de llurs galtetes proclama les excel·lències del preparat. Aprovat per la **Reial Acadèmia de Medicina i Cirurgia** : : 29 ANYS D'EXITS EN CREIXENÇA.

Avís: Rebutgi's el pot si no s'hi llegeix en l'etiqueta exterior, amb tinta vermella, «HIPOFOSFITOS SALUD» perquè amb freqüència i per a major lucre en la venda, hom n'ofereix de similars

Atenes A. G. Provença, 167

FRANQUEO CONCERTADO